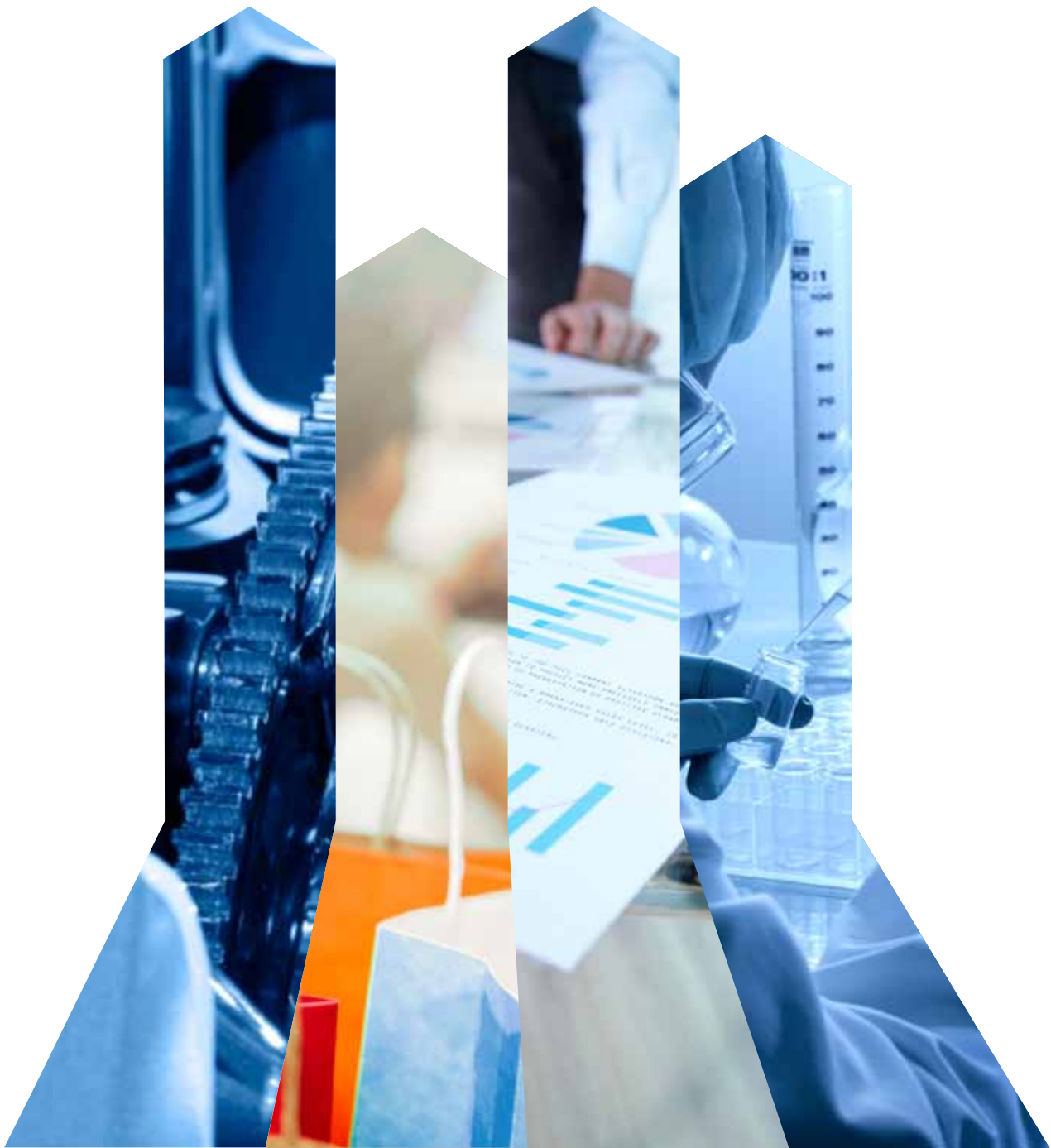

Industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva: doprinos ekonomskoj učinkovitosti i zapošljavanju u Europi

Izvešće o analizi na razini industrije Rujan 2013.

Zajednički projekt Europskog patentnog ureda i
Ureda za usklađivanje na unutarnjem tržištu

IZVRŠNI SAŽETAK

URED ZA USKLAĐIVANJE NA
UNUTARNJEM TRŽIŠTU
(ŽIGOV I DIZAJNI)

Industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva: doprinos ekonomskoj učinkovitosti i zapošljavanju u Europi

Izvešće o analizi na razini industrije Rujan 2013.

Zajednički projekt Europskog patentnog ureda i
Ureda za usklađivanje na unutarnjem tržištu

Uvod

Inovacije su jedno od područja uključenih u pet glavnih ciljeva koji su uspostavljeni u desetogodišnjoj strategiji rasta „Europa 2020.“ koju je usvojila Europska unija s ciljem stvaranja konkurentnijeg gospodarstva s većom zaposlenošću. Nikada nije bilo toliko važno poticati „krug pozitivnih rezultata“ koji vodi od ulaganja u istraživanje i razvoj do radnih mjesta – putem inovacija, konkurentne prednosti i ekonomskog uspjeha – kao što je to u današnjem svijetu rastuće globalizirajućih tržišta i ekonomije znanja. Ovaj proces ovisi o nekoliko različitih faktora, no učinkovit sustav prava intelektualnog vlasništva (PIV) nedvojbeno je među najvažnijima s obzirom na to da intelektualno vlasništvo, u svim svojim različitim oblicima, potiče kreativnost i inovativnost na svim razinama gospodarstva.

Europa ima već dugu tradiciju u ovom području: Europske zemlje odigrale su ponajveću ulogu u oblikovanju modernog i uravnoteženog sustava PIV-a koji ne samo da inovatorima jamči zasluženu naknadu već i stimulira konkurentno tržište. Ipak, od vitalne je važnosti osigurati da sustav i dalje ostane koristan instrument u provedbi novih inovacijskih politika osmišljenih za postizanje tih ciljeva. Istodobno je industrija u nekoliko navrata zatražila pokazatelje za mjerenje ekonomskog učinka PIV-a. Nadalje, s obzirom na nedoumice koje se ponekad javljaju u javnim raspravama o ulozi intelektualnog vlasništva u potpori inovacijama i kreativnosti, od ključne su važnosti činjenice i brojčani pokazatelji kako bi se osiguralo da su takve rasprave utemeljene na pouzdanim dokazima.

Iz tog su razloga Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (OHIM), koji djeluje putem Europske promatračnice za povrede prava intelektualnog vlasništva, i Europski patentni ured (EPO) odlučili udružiti snage i provesti ovu studiju u suradnji s Europskom komisijom, a posebno s Glavnom upravom za unutarnje tržište i usluge te Eurostatom.

Već je provedeno nekoliko studija o određenim pravima intelektualnog vlasništva, industrijskim sektorima ili zemljama, no studija koja je provedena u suradnji OHIM-a i EPO-a prva je studija koja je kvantificirala cjelokupan doprinos industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva gospodarstvu EU-a, i to u pogledu obujma proizvodnje, zapošljavanja, plaća i trgovine, uzimajući u obzir glavna prava intelektualnog vlasništva (patente, žigove, dizajne, autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla). Usprkos konzervativnom pristupu koji se odražava u primjeni stroge metodologije, glavni rezultati vrlo su impresivni: industrije koje intenzivno

koriste prava intelektualnog vlasništva stvaraju više od četvrtine radnih mjesta i više od trećine gospodarske aktivnosti u EU.

Mi u EPO-u i OHIM-u nadamo se da će se ova studija pokazati korisnim izvorom informacija za sve ciljne skupine (npr. tvorce politike, urede za intelektualno vlasništvo, industriju i znanstvenu zajednicu). Planiramo redovito ažurirati brojčane pokazatelje kako bismo mogli pratiti buduća kretanja, a također se nadamo da ćemo proširiti studiju kako bismo obuhvatili druge europske zemlje koje nisu članice EU-a. Zbog zanimljivih saznanja koja se mogu dobiti iz usporednih podataka, dobrodošle su slične studije o drugim regijama svijeta.

António Campinos
Predsjednik, OHIM

Benoît Battistelli
Predsjednik, EPO

Zajednička projektna skupina

OHIM

EPO

Nathan Wajsman, glavni ekonomist

Nikolaus Thumm, glavni ekonomist
(do lipnja 2013)

Michał Kazimierzczak, ekonomist

Carolina Arias Burgos, ekonomist

Francisco García Valero, ekonomist

Antanina Garanasvili, ekonomski savjetnik

George Lazaridis, ekonomist

Fabio Domanico, ekonomist

Geert Boedt, analitičar podataka

Andrei Mihailescu, znanstveni novak

Zahvale

Prilikom sastavljanja ovog izvješća autori su dobili korisne podatke od Ureda za intelektualno vlasništvo Ujedinjene Kraljevine (UKIPO), Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Ureda za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država (USPTO) – čije je ranije izvješće o industrijama SAD-a koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva bila prva studija ove vrste.

Eurostat, statistički ured Europske unije, pružio je vrijednu pomoć u nadopuni objavljene statistike te u naknadnoj provjeri rezultata.

Autori se također zahvaljuju svima koji su doprinijeli svojim primjedbama na prijedlog izvješća: Glavnoj upravi za unutarnje tržište i usluge Europske komisije, lordu Johnu Moggu, predsjedniku Savjetodavnog odbora Europske promatračnice za povrede prava intelektualnog vlasništva, Ianu Hargreavesu, profesoru digitalne ekonomije na Sveučilištu u Cardiffu te Tonyju Claytonu, glavnom ekonomistu Ureda za intelektualno vlasništvo Ujedinjene Kraljevine; i Mariagraziji Squicciarini, ivšem ekonomistu OECD-a.

Jedan od mandata Europske promatračnice za povrede prava intelektualnog vlasništva („Promatračnica“)¹ jest pružanje dokazivih podataka o utjecaju, ulozi i javnoj percepciji intelektualnog vlasništva u gospodarstvu Europske unije (EU). Kako bi postigla taj cilj, Promatračnica provodi program društveno-gospodarskih studija. Slično tomu, Europski patentni ured (EPO) nastoji podići svijest o ekonomskoj i društvenoj važnosti sustava industrijskog vlasništva.

Ovo izvješće, koje je nastalo kao zajednički projekt OHIM-a i EPO-a uz pomoć podataka drugih ureda za intelektualno vlasništvo, službi Europske komisije i međunarodnih organizacija, prva je veća studija nastala u suradnji ovih dviju institucija. Njezin je cilj pružiti prvu potpunu i vjerodostojnu procjenu objedinjenog doprinosa industrija koje intenzivno koriste različite vrste prava intelektualnog vlasništva (PIV) gospodarstvima EU-a u cjelini te u pojedinačnim državama članicama. Hrvatska je 1. srpnja 2013. postala 28. članica EU-a. Međutim, kako za Hrvatsku nije bilo dostupno dovoljno podataka u vrijeme provedbe analize u jesen 2012. i proljeće 2013., studija uključuje samo 27 država članica koje su pridružene prije srpnja 2013.

1 - Promatračnica je prenesena na Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (OHIM) u skladu s Uredbom (EU) br. 386/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2012. koja je stupila na snagu 5. lipnja 2012.

Studija obuhvaća širok raspon prava intelektualnog vlasništva²— žigove, patente, dizajne, autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla (OZP) – te razmatra niz ekonomskih pokazatelja, a posebno bruto domaći proizvod (BDP), zaposlenost, vanjsku trgovinu i plaće. Ne sadrži preporuke za donošenje politike, budući da to nije u njezinom djelokrugu. Umjesto toga, osmišljena je kako bi pružila dokaze koje tvorcima politike mogu koristiti u svom radu te kako bi poslužila kao temelj za podizanje javne svijesti o intelektualnom vlasništvu u Europi.

Namjena studije je pružiti podatke koji su usporedivi s podacima dobivenima za gospodarstvo SAD-a. Korištena metodologija stoga je usko povezana s metodologijom korištenom u pionirskoj studiji koju su objavili Uprava za gospodarstvo i statistiku Ministarstva trgovine SAD-a i Ured za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država (USPTO) u ožujku 2012.³

2 - Radi jasnoće možda je potrebno pobliže definirati neke pojmove vezane uz intelektualno vlasništvo koji se koriste u ovom izvješću. „Intelektualno vlasništvo (IV)“ obično je, ali ne uvijek, rezultat inovacije. Međutim taj pojam ima šire značenje od pojma „PIV“ jer uključuje vrste znanja, poput poslovnih tajni ili poslovnih metoda, koje nisu registrirane, bilo zato što to nije predviđeno u mjerodavnom pravnom sustavu, ili zato što je tvrtka odlučila da ih neće zaštititi. U ovoj studiji pojam „PIV“ odnosi se na pet prava uključenih u analizu: patente, žigove, registrirane dizajne, autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla.

3 - Radi jednostavnosti studija koju su proveli Ministarstvo trgovine SAD-a i USPTO dalje u ovom izvješću navodi se kao „studija USPTO-a“.

Glavni zaključci

Industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva doprinose zaposlenosti u EU-u s udjelom od 26 % te BDP-u EU-a s udjelom od 39 %

Industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva definiraju se⁴ kao industrije s iznadprosječnim korištenjem prava intelektualnog vlasništva po zaposleniku. Ova studija pokazuje da se oko polovice europskih industrija može smatrati industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva.

Međutim treba naglasiti da sve industrije u određenoj mjeri koriste prava intelektualnog vlasništva. Stavljajući naglasak na industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva ova studija nedvojbeno umanjuje stvarni doprinos prava intelektualnog vlasništva europskom gospodarstvu.⁵

Pokazalo se da su industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva stvorile gotovo 26 % svih radnih mjesta u EU-u u razdoblju 2008.- 2010., pri čemu su industrije koje intenzivno koriste žigove stvorile gotovo 21 % svih radnih mjesta, industrije koje intenzivno koriste dizajn 12 %, industrije koje intenzivno koriste patente 10 %, dok su industrije koje intenzivno koriste autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla doprinijele u manjim postocima.⁶ U ovom razdoblju, od ukupne radne snage od približno 218 milijuna, prosječno 56,5 milijuna Europljana bilo je zaposleno u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva. Osim toga, dodatnih 20 milijuna radnih mjesta stvoreno je u industrijama koje opskrbljuju industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva robom i uslugama. Ako se uzmu u obzir neizravni poslovi, ukupan broj radnih mjesta koja ovise o pravima intelektualnog vlasništva raste na broj nešto manji od 77 milijuna (35,1 %).

U istom razdoblju industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva činile su gotovo 39 % ukupne gospodarske aktivnosti (BDP) u EU-u koja vrijedi 4,7 trilijuna eura. One također čine osnovu većine trgovine EU-a s ostatkom svijeta, pri čemu industrije koje intenzivno koriste dizajne, autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla stvaraju trgovinski suficit.

Industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva također isplaćaju značajno veće plaće od drugih industrija, s bonusima većim od 40%. To je u skladu s činjenicom da je dodana vrijednost po zaposleniku veća u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva nego bilo gdje drugdje u gospodarstvu.

4 - Vidjeti poglavlje 4. o metodologiji.

5 - Međutim treba imati na umu da se veliki dijelovi ekonomije, osobito javni sektor, ne mogu smatrati područjima u kojima se intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva.

6 - Ukupan doprinos industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva manji je od zbroja doprinosa koje pružaju industrije u kojima se intenzivno koriste žigovi, patenti, dizajni, autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla jer mnoge industrije intenzivno koriste više od jednog prava intelektualnog vlasništva. Međutim metodologija studije osigurava da se doprinosi industrija ne uzimaju u obzir više puta.

U tri tablice u nastavku sažet je doprinos industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva dvama glavnim ekonomskim pokazateljima - zaposlenosti i obujmu proizvodnje.⁷

Izravan doprinos zaposlenosti industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva

Pravo intelektualnog vlasništva	Zaposlenost	Udio u ukupnoj zaposlenosti
Industrije koje intenzivno koriste žigove	45 508 046	20,8 %
Industrije koje intenzivno koriste dizajne	26 657 617	12,2 %
Industrije koje intenzivno koriste patente	22 446 133	10,3 %
Industrije koje intenzivno koriste autorska prava	7 049 405	3,2 %
Industrije koje intenzivno koriste oznake zemljopisnog podrijetla	374 345	0,2 %
Sve industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva	56 493 661	25,9 %
Ukupno gospodarstvo EU-a	218 400 733	

Pored njihovog izravnog doprinosa zaposlenosti, industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva također stvaraju zaposlenost u drugim industrijama koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva, jer ih one opskrbljuju robom i uslugama kao sredstvima uložena u njihove proizvodne procese. Koristeći se tablicama s izlaznim i ulaznim podacima za EU-27⁸ koje je objavio Eurostat moguće je izračunati ovaj neizravan utjecaj na zaposlenost u industrijama koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva. Rezultat koji pokazuje analizu izravne i neizravne zaposlenosti sažet je u dolje navedenoj tablici. Ako se u izračun uključe neizravni poslovi, 35,1% radnih mjesta u EU-u povezano je s industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva.

7 - Kako bi se umanjio utjecaj nedostatka podataka u ekonomskoj statistici te kako bi se izbjeglo nepotrebno pridavanje važnosti jednoj određenoj godini, izračunata je prosječna vrijednost ekonomskih pokazatelja za godine u razdoblju 2008.- 2010.

8 - Tablice s ulaznim i izlaznim podacima pokazuju tokove roba i usluga između svih industrija u gospodarstvu.

Izravan i neizravan doprinos zaposlenosti industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva

Pravo intelektualnog vlasništva	Zaposlenost (izravna)	Zaposlenost (neizravna)	Zaposlenost (izravna+neizravna)
Industrije koje intenzivno koriste žigove	45 508 046	17 600 397	63 108 443
Industrije koje intenzivno koriste dizajne	26 657 617	12 121 817	38 779 434
Industrije koje intenzivno koriste patente	22 446 133	12 738 237	35 184 370
Industrije koje intenzivno koriste autorska prava	7 049 405	2 331 390	9 380 795
Industrije koje intenzivno koriste oznake zemljopisnog podrijetla	n/d	n/d	374 345
Sve industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva	56 493 661	20 109 003	76 602 664

Pored zaposlenosti, industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva doprinose ekonomskoj proizvodnji koja se mjeri na osnovi bruto domaćeg proizvoda. Sveukupno, industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva stvaraju gotovo 39 % BDP-a EU-a, pri čemu industrije koje intenzivno koriste žigove stvaraju 34 %, industrije koje intenzivno koriste dizajne 13 %, a industrije koje intenzivno koriste patente 14 % dok industrije koje intenzivno koriste autorska prava i oznake zemljopisnog podrijetla stvaraju manji dio. U poglavlju 6. prikazana je detaljnija analiza doprinosa tih industrija nacionalnim ekonomijama država članica EU-a.

Izravan doprinos BDP-u industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva

Pravo intelektualnog vlasništva	Dodana vrijednost/BDP (milijuni eura)	AUdio u ukupnom BDP-u EU-a
Industrije koje intenzivno koriste žigove	4 163 527	33,9 %
Industrije koje intenzivno koriste dizajne	1 569 565	12,8 %
Industrije koje intenzivno koriste patente	1 704 485	13,9 %
Industrije koje intenzivno koriste autorska prava	509 859	4,2 %
Industrije koje intenzivno koriste oznake zemljopisnog podrijetla	16 134	0,1 %
Sve industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva	4 735 262	38,6 %
Ukupan BDP EU-a	12 278 744	

Usporedba rezultata ove studije EU-a s rezultatima za SAD otkriva da ova dva gospodarstva⁹ imaju sličnu strukturu, što je bilo i očekivano s obzirom na njihovu sličnu razinu razvoja. Međutim u pogledu doprinosa industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva udjeli u zaposlenosti i BDP-u nešto su veći u EU-u: 26 % naspram 19 % u zaposlenosti te 39 % naspram 35 % u BDP-u.

Međutim u obje studije industrije koje intenzivno koriste žigove čine najveće udjele u zaposlenosti i BDP-u, a slijede ih patenti i autorska prava u SAD-u, odnosno dizajni, patenti i autorska prava u EU-u. Slično tomu, premije na plaće u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva također su slične u usporedbi s drugim industrijama: 41 % u EU-u odnosno 42 % u SAD-u, pri čemu industrije koje intenzivno koriste autorska prava i patente imaju najviše premije s obje strane Atlantika.

9 - I modsætning til USPTO-undersøgelsen omfattede denne undersøgelse også design. Da hovedparten af de designintensive sektorer ligeledes er varemærkeintensive eller patentintensive, ville de under alle omstændigheder være blevet medtaget som IPR-intensive sektorer. Der er dog 13 sektorer, som beskæftiger 3,4 mio. arbejdstagere i EU, og som udelukkende er designintensive. Hvis disse sektorer blev undtaget fra analysen for at gøre det muligt at foretage en nøjagtig sammenligning med de amerikanske tal, ville den andel af beskæftigelsen i EU, som IPR-intensive sektorer i EU tegner sig for, komme til at ligge på 24,3 %, hvilket stadig er højere end det resultat, man nåede frem til i USPTO-undersøgelsen.

S obzirom na to da industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva stvaraju 39 % BDP-a (dodana vrijednost) u gospodarstvu, s udjelom u zaposlenosti od 26 %, dodana vrijednost po zaposleniku veća je u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva nego u ostatku gospodarstva. Ekonomska teorija ukazuje na to da je očekivano, ako su svi ostali parametri isti, da industrije u kojima prosječan radnik stvara veću dodanu vrijednost isplaćuju veće plaće radnicima nego druge industrije. Stoga je važno ispitati odražava li se ova veća dodana vrijednost na relativne plaće u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva.

I zaista, plaće u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva veće su od onih u industrijama koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva. Prosječna tjedna plaća u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva iznosi 715 eura, u usporedbi sa 507 eura, koliko ona iznosi u industrijama koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva – što je razlika od 41 %. Ova „premija na plaću“ iznosi 31 % u industrijama koje intenzivno koriste dizajne, 42 % u industrijama koje intenzivno koriste žigove, 46 % u industrijama koje intenzivno koriste oznake zemljopisnog podrijetla, 64 % u industrijama koje intenzivno koriste patente odnosno 69 % u industrijama koje intenzivno koriste autorska prava.

Prosječan trošak osoblja u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva u 2010.

	Prosječan trošak osoblja (eura tjedno)	Premija (u usporedbi s industrijama koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva)
Intenzivno korištenje žigova	719	42 %
Intenzivno korištenje dizajna	666	31 %
Intenzivno korištenje patenata	831	64 %
Intenzivno korištenje autorskih prava	856	69 %
Intenzivno korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla	739	46 %
Sve industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva	715	41 %
Industrije koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva	507	
Sve industrije (uključene u strukturne statistike poduzeća (SBS))	589	

Na kraju je ispitana uloga industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva u vanjskoj trgovini EU-a. Najveći dio trgovine EU-a otpada na industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva. Na prvi je pogled pomalo iznenađujuće što tako veliki udio uvoza otpada na industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva. Tomu je tako zato što čak i industrije koje proizvode robu poput energije intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva,¹⁰ dok s druge strane postoje mnoge netrgovinske djelatnosti u kojima se intenzivno ne koriste prava intelektualnog vlasništva.¹¹ Iz tog razloga 88 % uvoza EU-a čine proizvodi iz industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva. Međutim još je veći udio industrija koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva u izvozu EU-a, i to od 90 %.

Europska unija je u cjelini imala trgovinski deficit od približno 174 milijarde eura, odnosno 1,4 % BDP-a. Kako industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva u cjelini imaju veći udio u izvozu EU-a nego u uvozu, one daju pozitivan doprinos trgovinskom položaju EU-a.¹² EU ima trgovinski deficit u pogledu proizvoda iz industrija koje intenzivno koriste žigove i patente, koji se donekle nadoknađuje trgovinskim viškovima u industrijama koje intenzivno koriste autorska prava, dizajne i oznake zemljopisnog podrijetla.

Dolje navedena tablica daje sažeti prikaz trgovine u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva na osnovi podataka iz 2010.¹³

EU's udenrigshandel i IPR-intensive sektorer

Pravo intelektualnog vlasništva	Izvoz milijuni eura	Uvoz milijuni eura	Udio u izvozu	Udio u uvozu	Neto izvoz milijuni eura
Intenzivno korištenje žigova	1 023 981	1 158 860	75,5 %	75,7 %	-134 879
Intenzivno korištenje dizajna	724 292	703 586	53,4 %	46,0 %	20 707
Intenzivno korištenje patenata	957 748	1 049 795	70,6 %	68,6 %	-92 047
Intenzivno korištenje autorskih prava	57 051	41 727	4,2 %	2,7 %	15 325
Intenzivno korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla	10 577	1 836	0,8 %	0,1 %	8 741
Ukupno intenzivno korištenje prava intelektualnog vlasništva	1 226 015	1 351 890	90,4 %	88,3 %	-125 875
Industrije koje ne koriste intenzivno prava intelektualnog vlasništva	130 585	178 640	9,6 %	11,7 %	-48 055
UKUPNA TRGOVINA EU-a	1 356 600	1 530 530	100 %	100 %	-173 930

10 - Obje industrije iz odjeljka 6 statističke klasifikacije gospodarskih djelatnosti NACE – vađenje sirove nafte i prirodnog plina – intenzivno koriste patente.

11 - Na primjer, uslužne djelatnosti poput onih iz odjeljka 86 statističke klasifikacije gospodarskih djelatnosti NACE (djelatnosti zdravstvene zaštite) ili odjeljka 96 (ostale djelatnosti osobnih usluga). Takve se usluge općenito konzumiraju na mjestu proizvodnje.

12 - Drugim riječima, industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva osnova su 89 % ukupne vanjske trgovine EU-a, ali samo 72 % njezinog trgovinskog deficita.

13 - Kao i u slučaju pokazatelja za zaposlenost i BDP, brožani pokazatelji za pet prava intelektualnog vlasništva ne podudaraju se s ukupnim iznosom za industrije koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva jer mnoge industrije intenzivno koriste više od jednog prava intelektualnog vlasništva. 13

Metodologija i podaci

Veliki dio ovog izvješća, osobito poglavlje 4. i dodatak 7.1. posvećeni su dokumentiranju metodologije studije, i to iz dva glavna razloga:

- 1) zbog kompleksnosti obrade velike količine podataka iz 27 država članica koji se nalaze u više velikih baza podataka nametnula se potreba za novom i sofisticiranom metodologijom usklađivanja podataka;
- 2) radi transparentnosti bilo je važno dati što detaljniji opis metodologije.

Još jedna posebnost ove studije jest velika raznovrsnost baza podataka i drugih izvora podataka koji su korišteni da bi se odredilo koje industrije intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva te da bi se procijenio njihov doprinos zaposlenosti, BDP-u i drugim ekonomskim pokazateljima. Potpuni popis naveden je u poglavlju 4.

Osim toga korišteni su podaci trećih zemalja za određene industrije gdje je to bilo potrebno, prvenstveno radi procjene trgovine proizvodima s oznakom zemljopisnog podrijetla.

Kako bi se odredilo koje industrije intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva, registarske baze podataka OHIM-a i EPO-a usklađene su s komercijalnom bazom podataka ORBIS.¹⁴ Tako nastala usklađena baza podataka sadržavala je podatke o približno 240 000 tvrtki, uključujući podatke o broju žigova Zajednice, registriranih dizajna Zajednice i patenata za koje je svaka od tvrtki podnijela prijavu, zajedno s klasifikacijom industrija i različitim financijskim i ekonomskim varijablama za svaku od njih, čime se dobiveni podaci koji se mogu koristiti za buduće detaljnije studije.

Korištenjem ove baze podataka izračunat je broj žigova, dizajna i patenata po zaposleniku za svaku industriju, a one industrije koje su pokazale iznadprosječan rezultat prema ovom mjerenu smatrane su industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva. Brojčani pokazatelji izračunati su na razini EU-a te se nije vodilo računa o unosima u bazu podataka na nacionalnoj razini. Ipak, ovaj je pristup, koji je djelomično bio potreban zbog ograničenog broja podataka, bio opravdan pretpostavkom da bi se industrija definirana

14 - ORBIS je baza podataka financijskih informacija o europskim tvrtkama koje osigurava tvrtka Bureau van Dijk, a koje se temelje na podacima dobivenima iz registara tvrtki ili sličnih evidencija u raznim zemljama.

kao industrija koja intenzivno koristi prava intelektualnog vlasništva na temelju njezine registracije prava intelektualnog vlasništva na razini EU-a, jednako tako smatrala industrijom koja intenzivno koristi prava intelektualnog vlasništva da su uključena i njezina prava intelektualnog vlasništva po zaposleniku na nacionalnoj razini.

Temeljna pretpostavka na kojoj je utemeljena metodologija korištena u ovoj studiji jest da je stupanj intenziteta korištenja prava intelektualnog vlasništva u industriji svojstvena karakteristika te industrije, bez obzira na njezinu lokaciju.¹⁵ U procjeni doprinosa svake industrije gospodarstvu mjere se radna mjesta i BDP koje stvara ta industrija u svakoj državi članici i u EU-u, a ne izvor ishodišnog prava intelektualnog vlasništva.

Na primjer, ako automobilska tvrtka sa sjedištem u zemlji A izgradi pogon za sklapanje vozila u zemlji B, radna mjesta i dodana vrijednost koji se time stvaraju idu u korist gospodarstvu zemlje B. Stoga se samo na temelju ove studije ne mogu izvući zaključci o tome koliko je inovativna pojedina zemlja. Veći doprinos industrija koje intenzivno koriste patente također može biti posljedica odluka o smještanju proizvodnje koje su donesene u nekoj drugoj zemlji.

U poglavlju 7. prikazano je iz kojih zemalja potječu patenti, žigovi i dizajni navedeni u bazi podataka korištenoj u ovoj studiji te je predočena statistika o udjelu radnih mjesta u industrijama koje intenzivno koriste prava intelektualnog vlasništva u svakoj državi članici koja su stvorena u tvrtkama čije je sjedište u drugim državama članicama ili izvan EU-a.

15 - Iznimka su oznake zemljopisnog podrijetla koje se analiziraju posebno za svaku zemlju.

www.epo.org

www.oami.europa.eu

